

ISSN 1400-5719

Rapport RL 2000:35

***Olycka med flygplanet SE-ECC och segelflygplanet SE-UGC
på Eskilstuna/ Ekeby flygplats, D län,
den 13 maj 2000***

Dnr L-041/00

SHK undersöker olyckor och tillbud från säkerhetssynpunkt. Syftet med undersökningarna är att liknande händelser skall undvikas i framtiden. SHK:s undersökningar syftar däremot inte till att fördela skuld eller ansvar.

Det står var och en fritt att, med angivande av källan, för publicering eller annat ändamål använda allt material i denna rapport.

Rapporten finns även på vår webbplats: www.havkom.se

2000-10-13

L-041/00

Luftfartsverket

601 79 NORRKÖPING

Rapport RL 2000:35

Statens haverikommission har undersökt en olycka som inträffade den 13 maj 2000, på Eskilstuna/Ekeby flygplats, D län, med ett flygplan med registreringsbeteckningen SE-ECC och ett segelflygplan med registreringsbeteckningen SE-UGC.

Statens haverikommission överlämnar härmed enligt 14 § förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor en rapport över undersökningen.

Olle Lundström

Monica J Wismar

Rapport RL 2000:35

L-041/00

Rapporten färdigställd 2000-10-13

<i>Luftfartyg: registrering, typ</i>	SE-ECC , Piper PA-25-235/260 SE-UGC , Schleicher ASH 25
<i>Klass, luftvärdighet</i>	Normalklass, gällande luftvärdighetsbevis
<i>Ägare/Innehavare</i>	Eskilstuna Flygklubb, Box 140 53, 630 14 Eskilstuna
<i>Tidpunkt för händelsen</i>	2000-05-13, kl. 12.40 i dagsljus <i>Anm:</i> All tidsangivelse avser svensk sommartid (SST) = UTC + 2 timmar
<i>Plats</i>	Eskilstuna/Ekeby flygplats, D län, (pos 5922N 1626E; 43 m över havet)
<i>Typ av flygning</i>	Privat/Bogsering
<i>Väder</i>	Enligt SMHI:s analys: vind nordvästlig 10-15 knop, möjligheten byar upp till 25 knop, sikt > 10 km, inga moln under 5 000 fot, temp./daggpunkt +19/+6 °C, QNH 1020 hPa.
<i>Antal ombord: besättning</i>	SE-ECC: 1 SE-UGC: 0
<i>passagerare</i>	-
<i>Personskador</i>	Inga
<i>Skador på luftfartyget</i>	Betydande skador på segelflygplanet
<i>Andra skador</i>	Inga
<i>Föraren:</i>	
<i>ålder, certifikat</i>	32 år, A
<i>total flygtid</i>	514 timmar, varav 160 timmar på typen
<i>flygtid senaste 90 dagarna</i>	8,5 timmar, varav 6,5 timmar på typen
<i>antal landningar</i>	41, varav 28 på typen
<i>senaste 90 dagarna</i>	

Statens haverikommission (SHK) underrättades den 29 maj 2000 om att en olycka med ett flygplan och segelflygplan med registreringsbevis teckningen SE-ECC resp. SE-UGC inträffat på Eskilstuna/Ekeby flygplats, D län, den 13 maj 2000 kl.12.40.

Olyckan har undersökts av SHK som företräts av Olle Lundström, ordförande, och Monica J Wismar, operativ utredningschef.

Undersökningen har följts av Luftfartsverket genom Max Danielsson.

Händelseförlopp m.m.

Bana 05/23 på Eskilstuna/Ekeby flygplats, vars yta består av gräs, är 850 meter lång och 100 meter bred.

Föraren har skriftligen uppgivit följande: Han hade bogserat upp ett segelflygplan till 1 000 meters höjd. Efter urkopplingen tryckte han på strömbrytaren till vinschen som tar in bogserlinan. Därefter påbörjade han inflygningen till bana 05. På början av banan stod tre segelflygplan uppställda. Han hade planerat att landa till vänster om det flygplan som stod längst till vänster på banan. På grund av kraftig sidvind beslöt han emellertid att landa till höger om planet istället. Detta innebar att han måste

flyga över ett av de andra segelflygplanen som stod på banan. I samband med sättningen hörde han en diskret smäll men utrullningen av flygplanet skedde normalt. När han sedan kontrollerade varifrån smällen kommit upptäckte han att bogserlinan inte var invinschad och att den hade orsakat skador på det uppställda segelflygplanets stabilisator, höjdroder samt fena. Vid test av vinschen till bogserlinan fungerade denna utan anmärkning. Han hade uppenbarligen inte visuellt kontrollerat att linan var invinschad.

Utlåtande

Den plats på banan som föraren först hade avsett att landa på var fri från flygplan. På grund av sidvinden drev han sannolikt av den tänkta grundlinjen och beslöt då att fortsätta inflygningen med landning på den del av banan, där flygplan stod uppställda innanför bankanten. Enligt flygklubbens föreskrifter skall landning ske norr om de uppställda flygplanen. Om ett flygplan vid landning passerar över på banan uppställda flygplan, fordon eller andra stora föremål föreligger alltid risk för att flygplanet kan få ett genomsjunk och därvid hamna i en mycket kritisk situation, såväl för egen som för andras del.

Vid händelsen uppehöll sig enligt uppgift flera personer i området vid de uppställda flygplanen men inte i direkt anslutning till det aktuella segelflygplanet. Det får emellertid tillskrivas tursamma omständigheter att inga personskador orsakades av bogserlinan.

Olyckan orsakades således av dels att föraren glömde att visuellt kontrollera att bogserlinan var invinschad, dels att föraren inte följde de lokala föreskrifterna.

Rekommendationer

Inga.